

**KUNST
ONDERWIJS
ORGANISATIE**

Jaarverslag 2023

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG

VOORWOORD DIRECTIE	3
ACTIVITEITENVERSLAG	6
SCHOLEN	6
MAATSCHAPPELIJKE PROJECTEN	9
DOCENTEN	11
BEDRIJFSVOERING	13
FINANCIËLE PARAGRAAF 2023	15
RISICOPARAGRAAF	16
TOEKOMSTPARAGRAAF	18
BEKNOPT BEGROTING 2024	19
VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	20
GEDRAGSCODES	23

JAARREKENING

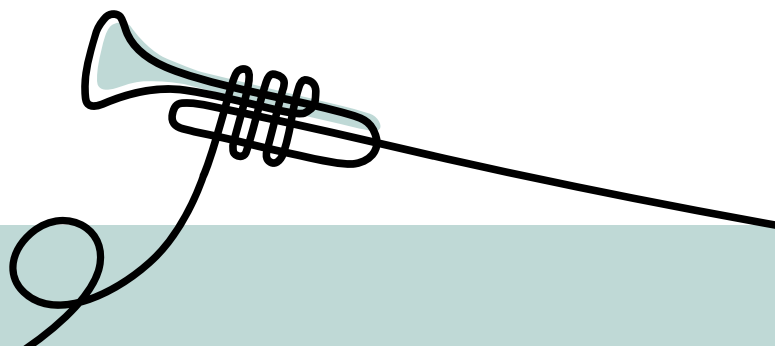
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	26
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	27
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2023	28
GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING	29
TOELICHTING OP DE BALANS	34
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	37
WNT-VERANTWOORDING 2023	41

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING	43
--------------------	----

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 ALGEMENE INFORMATIE
BIJLAGE 2 PRESTATIEDOELEN 2020
BIJLAGE 3 RISICOTABEL

BESTUURSVERSLAG

VOORWOORD DIRECTIE

In 2018 heeft K00 gekozen voor een nieuwe positionering met bijbehorende missie en visie. Deze is vijf jaar later stevig binnen onze organisatie verankerd:

**“Wij organiseren professioneel kunstonderwijs,
Juist waar dat niet vanzelf gaat”**

K00 in 2023

In 2023 dienden zich op meerdere terreinen weer mogelijkheden voor uitbreiding van onze activiteiten aan. Op die manier konden wij onze bijdrage aan de Haagse samenleving nog verder verbreden en verdiepen - kunstonderwijs, juist waar dat niet vanzelf gaat. Door ons te verbinden aan scholen, culturele samenwerkingspartners en niet-culturele samenwerkingspartners, vervullen we een belangrijke rol in kunstonderwijs, ook voor mensen voor wie dat niet vanzelfsprekend is. Bovendien genereren we met onze activiteiten werkgelegenheid voor ZZP-kunstdocenten vanuit het principe van Fair Pay.

Interne capaciteit en wisselingen medewerkers: Naast het langdurig ziekteverzuim van de directeur-bestuurder en het vertrek van de programmacoördinator Maatschappelijke Projecten in juli vertrok ook de programmacoördinator onderwijs in oktober naar een nieuwe functie elders. Voor beide vacatures programmacoördinator werd een sollicitatieprocedure opgestart en begin 2024 zijn de nieuwe functionarissen aangesteld. In de tussenliggende periode heeft de interim-directeur samen met een breed samengesteld kernteam de grote opgaven (certificering, aanvraag meerjarenbeleidsplan 2025-2028 en subsidieaanvragen Maatschappelijke Projecten) aangepakt.

Het kortdurende verzuim van de medewerkers is al jaren zeer laag, waardoor het de organisatie gelukt is met een gemeenschappelijke inspanning de tijdelijke onderbezetting van het management op te vangen en alle projecten in uitvoering en ontwikkeling door te laten gaan.

Kwaliteit: K00 is gecertificeerd vanuit het kwaliteitskeurmerk 'Kwaliteit in Beeld' van de brancheorganisatie Cultuurconnectie. Eens in de vier jaar vindt een audit plaats om de certificering te verlengen. Die audit wordt uitgevoerd door de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT). In september 2023 heeft de audit plaatsgevonden en op basis daarvan is de certificering van K00 met vier jaar verlengd. De auditcommissie was vol lof over de manier waarop K00 de missie en visie weet te vertalen naar producten en diensten.

‘De auditoren zijn van mening dat de maatschappelijke effecten van het werk van K00 aantoonbaar zijn. Dit blijkt uit de diverse verslagen en gesprekken met samenwerkingspartners tijdens de audit’ (CBCT)

‘Het maatwerk dat K00 levert wordt zeer gewaardeerd door scholen en welzijnsinstellingen.’ (CBCT)

Meerjarenbeleid: De tweede helft van 2023 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van de aanvraag van K00 voor de subsidie 'Meerjarenbeleidsplan 2025-2028'. In

verschillende sessies met medewerkers zijn de ambities voor de komende jaren, zijnde positionering, samenwerking en vernieuwing, besproken. Deze input heeft een plek gekregen in de aanvraag 'Duurzaam werken aan inclusief kunstonderwijs', zoals die begin 2024 bij de gemeente is ingediend.

'Het zorgvuldige begeleidingsproces om de lessen/sessies heen is volgens de auditoren een sterk pluspunt waarmee de organisatie zich onderscheidt van andere aanbieders.' (CBCT)

'Naar het oordeel van de auditoren is de innovatieve kracht van K00 de grootste garantie voor een gezonde toekomst. Met de producten en diensten die momenteel worden aangeboden heeft K00 haar innovatieve kracht duidelijk bewezen.' (CBCT)

Financiële uitdagingen: Eind september kreeg K00 het bericht dat de subsidie Samen Sociaal & Vitaal voor 2024 niet was toegekend. De ambitie om wel zo veel mogelijk van onze maatschappelijke projecten te realiseren heeft het team een fikse uitdaging opgeleverd. K00 heeft meerdere fondsen aangeschreven om financiële dekking voor deze projecten te krijgen.

Samenwerkingen: K00 is een open organisatie; wij verwezenlijken plannen altijd in samenwerking met partners uit onderwijs en welzijn.

'K00 is een organisatie die qua samenwerking midden in de samenleving staat en de samenwerking met de diverse partners is bijna de core-business te noemen. Met name de projectleiders vervullen een dagelijkse zichtbare rol binnen de samenwerkingsverbanden.' (CBCT)

In deze samenwerkingen werken we bij voorkeur vraaggestuurd. Het is mooi te zien hoe deze vragen binnen het team van K00 worden opgepakt en leiden tot innovatieve oplossingen die ook weer tot nieuwe programma's leiden.

'K00 heeft samenwerking aantoonbaar hoog in het vaandel staan en de auditoren zijn onder de indruk van de hoeveelheid en diversiteit van samenwerkingspartners.' (CBCT)

Daarnaast kregen we ook in 2023 vragen van verschillende organisaties om landelijk onze kennis over een aantal K00-projecten als Kopi Kecil Crea (voor ouderen met migratieachtergrond), onze inrichting van het speciaal onderwijs en het project Droomweg/Gaaf te delen.

Personeelsvertegenwoordiging (PVT): de PVT vergaderde in 2023 regulier steeds binnen 14 dagen nadat er een RvT vergadering plaatsvond. In 2023 was de PVT daarnaast intensief en constructief betrokken bij de consequenties van de wisselingen in het management, het invoeren van een nieuw functieboek en de overgang naar een ander pensioenfonds.

Prestatiedoelen en relatie gemeente: K00 ontvangt een exploitatiesubsidie vanuit de gemeente in het kader van het gemeentelijke Kunstenplan 2021-2024. De prestatie-eisen die zijn gekoppeld aan deze subsidie zijn te vinden in Bijlage 2 bij dit jaarverslag. Zoals uit het activiteitenoverzicht 2023 blijkt, heeft K00 voldaan aan de prestatie-eisen zoals beschreven in de beschikkingsbrief voor de exploitatiesubsidie 2023 (20230731-86660). Een belangrijk onderdeel bij deze prestaties is de samenwerking met CultuurSchakel. K00 heeft met CultuurSchakel een goede samenwerking op directieniveau en er is sprake van regulier beleidsmatig overleg over onderwijszaken. Op uitvoerend (school-)niveau is er regelmatig contact tussen de cultuurcoaches van CultuurSchakel en de projectleiders van K00.

De contacten met onze belangrijkste subsidieverstrekker, de gemeente Den Haag, zijn constructief en prettig. Naast de structurele ondersteuning vanuit het Kunstenplan ontving K00 aanvullend voor 2022 en 2023 een jaarsubsidie voor de maatschappelijke

projecten vanuit de portefeuille welzijn. De afwijzing van de aanvraag 2024 maakt pijnlijk duidelijk hoe kwetsbaar een organisatie is wanneer die afhankelijk is van incidentele subsidies. Hierop wordt nader ingegaan in de Toekomstparagraaf.

Den Haag, 17 april 2024

Hugo van den Hoek Ostende

Interim-directeur

ACTIVITEITENVERSLAG

In dit jaarverslag rapporteren volgens de indeling die we hebben geïntroduceerd in ons Meerjarenbeleidsplan 2021-2024:

- a. Scholen
- b. Maatschappelijke Projecten
- c. Docenten

SCHOLEN

Beleid en visie

Kunst is de belichaming van creativiteit en daarom is kunstonderwijs bij uitstek geschikt om vaardigheden, zoals waarnemen/analyseren, ontwerpen, goede vragen stellen, samenwerken, doorzetten en kritisch denken te ontwikkelen. Deze zijn van net zo'n groot belang voor een rijk en gelukkig leven als rekenen en taal. En zijn nodig om als toekomstige burger een goede bijdrage aan onze samenleving te kunnen leveren. Kunstonderwijs kan de plek zijn waar een kind met een open houding onbevangen leert kijken naar de wereld, zich er speels in kan bewegen, onderzoekend op ideeën komt en deze op een eigen, unieke manier scheppend vormgeeft. Met deze woorden hebben we de kunstenaarsmindset van Merlijn Twaalfhoven¹ samengevat. Kort en krachtig: 'denken en doen als een kunstenaar'. Hierin ligt voor K00 de artistieke kwaliteit van kunstonderwijs: kinderen en jongeren leren kijken, voelen, denken en doen als een kunstenaar. De kunstenaarsmindset besteedt aandacht aan vier gebieden: het waarnemen (het je kunnen verwonderen), het voelen (wat past bij jou, voelt goed voor jou), het denken (een voorstelling in je hoofd maken hoe je iets wilt vormgeven) en het maken (de fysieke ruimte ingaan om te maken en te ontmoeten). Denken vanuit de kunstenaarsmindset geeft richting aan ons kunstonderwijs.

Voor 2023 ambieerde K00 het initiatief te nemen bij vernieuwing in het onderschools kunstonderwijs, door aan te sluiten bij ontwikkelingen binnen het onderwijs als curriculum.nu en 21st century skills en door deze ontwikkelingen in te bedden in het kunstonderwijs. Daarnaast was er de ambitie om scholen creatieve oplossingen aan te dragen in het kader van de verhoogde werkdruk wegens het lerarentekort. K00 heeft succesvol vormgegeven aan de ambitie om vernieuwer te zijn op het gebied van binnenschools kunstonderwijs. Dit is gerealiseerd vanuit een heldere visie op de potentiële rol van kunstonderwijs binnen het schoolcurriculum en de kansen die dit biedt voor kwesties zoals het lerarentekort en de werkdruk. K00 staat bij de scholen bekend als een partner die mee kan denken en scholen maatwerk kan bieden. Zo ontwikkelt K00, onder andere samen met schoolbestuur DHS (De Haagse Scholen), concepten waarin kruisbestuivingen tussen kunstonderwijs en zaakvakken vorm worden gegeven. Wij noemen dit integrale curriculumverbreding. De inzet van kunstprofessionals op scholen brengt deze expertise naar het klaslokaal. Wanneer deze lessen geïntegreerd worden in het curriculum van de school en er een versmelting plaatsvindt tussen de wereld van de kunstprofessional en die van de leerkracht, krijgen leerlingen optimale ondersteuning in hun ontwikkeling. Een medewerker van De Haagse Scholen is bij K00 gedetacheerd om als projectleider bovenstaande processen te begeleiden. Om dit concreet te maken heeft K00 een interdisciplinaire routekaart (zie bij 'interdisciplinair kunstonderwijs') ontwikkeld, een praktisch model (nulmeting) om het artistieke proces van leerlingen

¹ Merlijn Twaalfhoven, Nu is het aan ons. Waarom we de kunstenaar in onszelf nodig hebben om de wereld te redden. Uitgeverij Atlas Contact, 2020

te kunnen monitoren. We gaan deze kunstenaarsmindset nu steviger verankeren, verder verdiepen en binnen de activiteiten zichtbaarder maken.

Op vier basisscholen is schooljaar 2021-2022 gestart met de pilot interdisciplinair kunstonderwijs. Speciaal getrainde vakdocenten verzorgen hier de vaklessen en ontwikkelen gezamenlijk een routekaart voor het onderwijs (de scholen en vakdocenten) op het gebied van procesgerichte didactiek, eigenaarschap leerlingen en de kunstenaarsmindset. Landelijke vakopleidingen en expertisecentra volgen dit traject mede op de voet. Het proces is in 2023 met een school voortgezet. In 2023 is er in samenwerking met Codarts, hogeschool voor de kunsten in Rotterdam, SKVR en de afdeling RASL van de Erasmus Universiteit, een minor voor studenten docent dans en muziek aangeboden in het interdisciplinair werken in het primair onderwijs. K00 is hierbij als expertise partner uit het veld ingezet.

Ook in 2023 zijn projecten ontwikkeld in ons K00lab; concepten die zijn ontwikkeld door vakdocenten, die daarvoor ook betaald worden en waarbij we hun cultureel ondernemerschap stimuleren. Hierdoor ontstaat een vorm van zakelijke samenwerking tussen vakdocenten en K00, waarbij afspraken contractueel worden vastgelegd en docenten meedenken over de positionering van hun concept. Met name concepten die burgerschapsonderwijs en ook afstandsonderwijs stimuleren zijn op de scholen in trek en verkopen goed. Voor afstandsonderwijs geldt dit met name voor scholen die uit nood een vierdaagse schoolweek geïmplementeerd hebben.

Samenvatting activiteiten

In 2023 vonden binnen de scholen de volgende activiteiten plaats:

Structureel kunstonderwijs

	2023	Prestatienorm	2022
Primair onderwijs			
Aantal scholen	30	26	30
Aantal groepen	281		
Aantal lessen	7.597		
Aantal leerlingen	7.807	7.500	7.870
Aantal deelnames	212.870		

	2023	Prestatienorm	2022
Speciaal (basis) onderwijs			
Aantal scholen	9	8	8
Aantal groepen	94		
Aantal lessen	1.797		
Aantal leerlingen	1.406		758
Aantal deelnames	50.316		

Kortlopend kunstonderwijs

	2023	Prestatienorm	2022
Primair onderwijs			
Aantal scholen	9	32	13
Aantal groepen	281		
Aantal lessen	7.597		
Aantal leerlingen	1.986	9.200	1.729
Aantal deelnames	5.432		

De prestatienorm is vastgesteld naar aanleiding van ons activiteitenplan voor 2023. Ten tijde van het maken van dit plan waren beiden programmacoördinatoren tijdelijk uit de running. Daarom het aantal scholen en aantal leerlingen zo hoog en irreëel zijn ingeschat is helaas niet meer te achterhalen.

	2023	Prestatienorm	2022
Speciaal (basis) onderwijs			
Aantal scholen	5		3
Aantal groepen	48		
Aantal lessen	175		
Aantal leerlingen	399		305
Aantal deelnames	4.900		

	2023	Prestatienorm	2022
Voortgezet onderwijs			
Aantal scholen	20	12	
Aantal groepen	130		
Aantal lessen	400		
Aantal leerlingen	2.472	3.500	1.968
Aantal deelnames	11.200		

De prestatienorm is vastgesteld naar aanleiding van ons activiteitenplan voor 2023. Ten tijde van het maken van dit plan waren beiden programmacoördinatoren tijdelijk uit de running. Daarom het aantal leerlingen zo hoog en irreëel zijn ingeschat is helaas niet meer te achterhalen.

MAATSCHAPPELIJKE PROJECTEN

Beleid en visie

Op het gebied van de doorontwikkeling van beleid en visie van onze maatschappelijke projecten is in 2023 verder doorgebouwd op de basis die in 2022 is gelegd. Het doel van de maatschappelijke projecten is om door middel van kunstonderwijs en -beoefening het welzijn en welbevinden van de kwetsbare inwoners te bevorderen. In brede zin richten wij ons met de Maatschappelijke Projecten op alle inwoners van Den Haag die een bepaalde mate van kwetsbaarheid hebben en daardoor drempels ervaren in het deelnemen aan kunstonderwijs. Doordat ook zij zich creatief kunnen ontwikkelen, verbeteren zij hun kwaliteit van leven op verschillende vlakken. Zo hebben onze projecten in 2023 een bijdragen geleverd aan de vitaliteit, het zelfstandig functioneren en het volwaardig deelnemen aan de maatschappij.

Net als in 2022 heeft K00 in 2023 een succesvolle aanvraag ingediend binnen de subsidieregeling van de Gemeente Den Haag 'Samen Sociaal en Vitaal'. Deze subsidie, samen met aanvullende fondsbijdragen die werden aangevraagd door K00 en door partners, stelde K00 in staat om in 2023 de projecten van 2022 voort te zetten, door te ontwikkelen en ook om nieuwe projecten op te starten.

K00 is in 2023 weer een gewaardeerd partner gebleken. De partners waarmee we al samenwerkten wilden hun projecten voortzetten en ook nieuwe projecten opstarten. Nieuwe samenwerkingen die in 2023 zijn gestart of verkend zijn: Cardia Landscheiding, Evita Zorgt, stichting Mytikas, Iris Hond Foundation en Middin.

K00 en ook het overgrote deel van onze maatschappelijke partners hebben niet de financiële middelen om deze projecten te dragen. Hierdoor zijn wij gezamenlijk afhankelijk van externe financiering. Naast Samen Sociaal en Vitaal, als onze grootste en belangrijkste bron van inkomsten voor de Maatschappelijke Projecten, waren er in 2023 bijdragen van Fonds 1818, Fonds Kind & Handicap, Gravin van Bylandt stichting, Sluyterman van Loo, Pape-fonds, RCOAK en BAVO stichting Heemstede. Daarnaast komen er bijdragen van onze partners van Florence Wenst, Dr. Vaillantfonds, Pasmaanstichting, Brentano's en HSHB.

Samenvatting activiteiten

In 2023 zijn 13.188 deelnames/bezoeken gerealiseerd aan kunstonderwijs binnen de Maatschappelijke projecten. Dit gebeurde binnen 18 projecten en 3 pilots met meer dan 15 partners.

Koo hanteert drie programmalijnen gebaseerd op generieke doelgroepen, namelijk mensen met een beperking, senioren/ ouderen en (overige) kwetsbare inwoners in de stad.

1. Inwoners met een beperking

Onder dit programma vallen alle projecten die plaats vinden binnen het speciaal onderwijs en voor overige groepen inwoners met een beperking. We werken nauw samen met de cultuurcoach speciaal onderwijs van CultuurSchakel om goed af te stemmen wat er nodig is. Hieruit is onder andere De Bruiserij ontwikkeld, een platform voor cursusaanbod voor mensen met een beperking. In 2023 was er de eerste editie van het festival de Bruiserij, een bruisend festival voor en door mensen - jong en oud - met een beperking.

K00 is in 2023 benaderd door Middin met het verzoek of het mogelijk is kunstonderwijs aan te bieden voor hun cliënten, mensen met meervoudige beperkingen, omdat er voor

hen geen aanbod is. K00 heeft om deze reden een pilot uitgevoerd bij Middin om te onderzoeken wat er eventueel wel mogelijk.

De volgende projecten en pilots zijn in 2023 uitgevoerd:

- Bruiserij (Inclusief cursusaanbod): CultuurSchakel
- Festival De Betovering
- Festival De Bruiserij: Theater De Vaillant
- Gaaf on Tour 2023
- Ontdek het Orkest + speciaal: Residentie Orkest
- Kunstonderwijs voor mensen met meervoudige beperkingen: pilot Middin
- Rap voor z'n Raap

2. Senioren / Ouderen

K00 heeft een uitgebreid programma voor kwetsbare senioren in de stad. We werken veel samen met partners die toegang hebben tot de doelgroep, waaronder zorginstellingen, bibliotheken, ontmoetingscentra of Cultuurankers.

K00 heeft op vraag vanuit Stichting Pelita in 2022 een project ontwikkeld voor ouderen met migratieachtergrond, in dit geval de Indonesisch-Molukse senioren. In 2023 is het project Kopi Kecil Krea een groot succes gebleken. Het vindt maandelijks plaats in museum Sophiahof. In 2023 zijn er stappen ondernomen voor de landelijke uitrol. K00 heeft samen met stichting Pelita in andere regio's geadviseerd om samen met een lokale culturele partner vergelijkbaar aanbod te creëren.

De volgende projecten en pilots zijn in 2023 uitgevoerd:

- Brievenbuskunst
- Kleuren van Vroeger: Florence
- Kopi Kecil Crea: Stichting Pelita
- Kunstknuffel: Florence
- Kunstknuffel: pilot Cardia
- Levenskunst on tour / Kleurenparade: Florence
- Tijd voor Kunst: Saffier
- Tijd voor Kunst: pilot Cardia

3. Kwetsbare inwoners

K00 heeft als derde programma een serie projecten voor kwetsbare inwoners in de stad. Hierbij valt te denken aan inwoners met geestelijke problematiek, mantelzorgers, mensen met een kleine beurs of projecten tegen eenzaamheid.

In 2023 is het project Klein Kunstje verder doorontwikkeld. Een Klein Kunstje is een mooi vormgegeven doosje of enveloppe waarin een - door een vakdocent gemaakt - kunstopdracht met de benodigde materialen zit. De opdracht wordt gemaakt door twee mensen, een kwetsbaar persoon samen met bijvoorbeeld een mantelzorger, maatje, familielid of zorgmedewerker. Het heeft als doel de sociale interactie te stimuleren en de toeleiding naar kunstonderwijs in beweging te brengen.

Ook de samenwerking met Bibliotheek Den Haag is in 2023 verder doorontwikkeld. De activiteiten zijn nu niet meer alleen voor senioren, maar voor alle kwetsbare inwoners in de stad. De Zomerschool 2023 was een groot succes en is voor het eerst ook in de centrale bibliotheek uitgevoerd.

De volgende projecten en pilots zijn in 2023 uitgevoerd:

- Klein Kunstje
- Kunst aan de Sociale tafel
- Kunstlessen in de Bibliotheek
- Verhalen Vertellers

DOCENTEN

Beleid en visie

K00 werkt met een community van zelfstandige kunstprofessionals. De kracht van K00 ligt erin steeds de juiste match te maken tussen opdracht en docent. K00 streeft naar een persoonlijke en wederkerige relatie met de docenten. K00 biedt werkkansen voor de community, waarbij we eigen initiatief vanuit docenten om zich te ontwikkelen als kunstdocent of ondernemer ondersteunen. In de ondersteuning die K00 aan docenten biedt in de vorm van coaching, scholing en inspiratie sluiten we steeds meer aan op onze projecten en geven dit vorm samen met onze partners. Zo hebben we een scholingsochtend georganiseerd over Contextgebonden en Cutluursensitieve benadering van doelgroepen in samenwerking met Stichting Pelita. Hier hebben docenten aan meegedaan die werken met cultureel diverse doelgroepen.

Ook biedt K00 ondersteuning op zakelijk en administratief vlak en kunnen docenten via K00 putten uit een groot netwerk. K00 werkt op dit moment met een docenten community van circa 350 ZZP-docenten. De afgelopen jaren heeft K00 zich ontwikkeld tot een organisatie die aantrekkelijk is voor ZZP-kunstvakdocenten als het gaat om artistieke en zakelijke ontwikkeling. De continue nieuwe aanwas van de bij K00 aangesloten docenten illustreert de positieve uitstraling en aantrekkingskracht van K00.

Belangrijkste gebeurtenissen 2023

Door subsidies van de gemeente Den Haag binnen de subsidieregeling Cultureel Ondernemerschap en van het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) binnen de Impulsregeling zzp'ers en erfgoedvrijwilligers kon K00 het hele programma 'De Docenten' twee jaar lang een impuls geven. De middelen zijn bestemd voor K00lab, het programma O_O_K en de doorontwikkeling van de digitalisering. Het programma heeft enige vertraging opgelopen en er is door FCP uitstel verleend tot maart 2024. Vanuit voortschrijdend inzicht is in 2023 (in overleg met FCP) een koerswijziging gemaakt door het programma O_O_K meer te verweven met K00-lab. Hiermee is de behoefte aan scholing van docenten direct gekoppeld aan hun eigen ondernemerschap en vakinhoudelijke ontwikkeling. Voor de digitalisering is onderzoek gedaan bij de docenten naar hun behoefte op aan betere service op administratief gebied.

Activiteiten

Het K00lab is een investeringsprogramma dat we dankzij een subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie in 2023 verder doorontwikkeld hebben. Daarmee hebben we het concept K00lab verder laten groeien door met een nieuwe groep docenten ons commercieel levensvatbaar en vernieuwend kunstonderwijs-concept te ontwikkelen. K00lab is dus een combinatie van een creatieve broedplaats en een investeringsprogramma. K00lab wordt door de docenten zeer gewaardeerd, levert succesvolle concepten/producten die verkocht worden en stimuleert en ontwikkelt het cultureel ondernemerschap van docenten. Maar K00lab is ook een innovatie-instrument om met en voor partners in het onderwijs- en maatschappelijke veld innovatieve kunstonderwijsconcepten voor speciale doelgroepen te ontwikkelen.

In 2023 werd het cursusaanbod voor mensen met speciale behoeften overzichtelijk gepresenteerd op een aparte pagina op onze website. Hier presenteren diverse aanbieders uit Den Haag zich voor verschillende doelgroepen, samen met docenten uit de K00-community. De lancering van deze pagina vond plaats tijdens het succesvolle festival "De Bruiserij" in Theater de Vaillant. Tijdens dit evenement deelden docenten en cursisten hun kennis en ervaringen in een zorgvuldig samengesteld programma met

presentaties en workshops.

Het reguliere cursusaanbod in de vrije tijd is in 2023 gefaseerd afgebouwd en per 1 januari 2024 gestopt. Docenten met regulier cursusaanbod hebben we geholpen hun aanbod bijvoorbeeld via CultuurSchakel of diverse collectieven te presenteren.

Om diverse redenen hebben de drie kunstdocenten die meedoen in de pilot voor het traject Verkorte Pabo voor kunstdocenten vertraging opgelopen, waardoor ze in 2024 afstuderen. Ondanks de combinatie van de studiebelasting en hun werk als ZZP'er zetten zij door om hun opleiding af te ronden. Het project wordt niet verlengd, omdat het voor kunstdocenten een te grote drempel blijkt te zijn om deze stap te maken en omdat kunstdocenten vanwege het lerarentekort nu met hun eigen vak het onderwijs in kunnen. CultuurSchakel heeft een training aangeboden voor kunstenaars die zich willen ontwikkelen op pedagogisch didactisch vlak. Zeven docenten uit de community hebben deze training gevolgd en afgerond. Het bleek dat deze vorm en inhoud goed aansloot bij de behoefte van de docenten.

K00 is een aantrekkelijke opdrachtgever en samenwerkingspartner. K00 staat steeds beter bekend om haar goede voorwaarden (Fair Pay). Onze positionering en (online) aanwezigheid zorgt voor een aantrekkelijk profiel waardoor er ook meer diversiteit in het docentenbestand kan worden gerealiseerd.

BEDRIJFSVOERING

- Beleid en visie
- Belangrijkste gebeurtenissen 2023
- Samenvatting activiteiten

Beleid en visie

De bedrijfsvoering van K00 is erop gericht het kunstonderwijs te brengen, daar waar dat niet vanzelf gaat. Op een zo efficiënt mogelijke wijze, onder goede arbeidsomstandigheden voor medewerkers en docenten. De kwaliteit van wat onze activiteit in de leerling of deelnemer teweeg brengt is hierbij steeds het uitgangspunt.

Belangrijkste gebeurtenissen 2023

K00 had ook in 2023 te maken met een beperkte capaciteit, met name in het management. De directeur-bestuurder was ook in 2023 langdurig ziek en coördinator marketing & verkoop vertrok per 1 juli. Ook de programmacoördinator onderwijs vond per 1 oktober een nieuwe baan. Een nieuw gevormd kernteam bood, onder aansturing van de parttime interim-directeur, een tijdelijke oplossing door een herschikking van de managementtaken. De vraag naar onze dienstverlening bleef hoog en daarmee de werkdruk voor de beschikbare medewerkers.

Activiteiten

Marketing & communicatie

De marketing- en communicatieafdeling van K00 is er in 2023 in geslaagd zich te blijven ontwikkelen en te professionaliseren. De afdeling heeft een meer actieve en zichtbare rol gekregen binnen de organisatie, die het belang van marketing & communicatie onderstreept en de positionering van K00 actief en succesvol ondersteunt en uitdraagt, zowel intern als extern.

Daarnaast weten collega's proactief de juiste medewerkers te vinden voor hun marketing & communicatie verzoeken waardoor een organische samenwerking plaatsvindt. Dit resulteert in zowel intern als extern meer zichtbaarheid, voor zowel K00 als organisatie zelf, als voor de verschillende initiatieven en projecten die in samenwerking met K00 worden georganiseerd.

Deze zichtbaarheid van de afdeling heeft zijn vruchten afgeworpen. In 2023 zijn de medewerkers Marketing & communicatie erin geslaagd om:

- De website uit te breiden met nieuwe en duurzame onderdelen
- De website op strategisch niveau door te ontwikkelen
- De werving van doelgroepen te verbeteren
- Communicatie met doelgroepen te professionaliseren
- Meetbaar succes in online en offline bereik te behalen binnen én buiten Den Haag
- Een professionele beeldtaal en visuele identiteit te ontwikkelen voor nieuwe projecten en diensten van K00
- Communicatie met de docenten community te versterken en verbeteren via een tweewekelijkse nieuwsbrief, persoonlijke gesprekken en verschillende inspiratiesessies
- Consequent professioneel PR-materiaal te ontwikkelen en in te zetten
- De zichtbaarheid van K00 in de stad te vergroten, waardoor K00 goed vindbaar is voor (nieuwe) partners
- De inhoudelijke expertise van K00, binnen en buiten Den Haag, uit te dragen via verschillende kanalen (landelijke presentaties, blogposts en artikels).

Kwaliteitsmanagement

Zoals in het bestuursverslag gemeld werd het kwaliteitskeurmerk 'Kwaliteit in Beeld' van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) in september 2023 verlengd. Wat betreft onze positionering, werkwijze en samenwerkingen was er veel lof vanuit de auditcommissie. Met de ontwikkelpunten vanuit de audit gaan we in 2024 aan de slag.

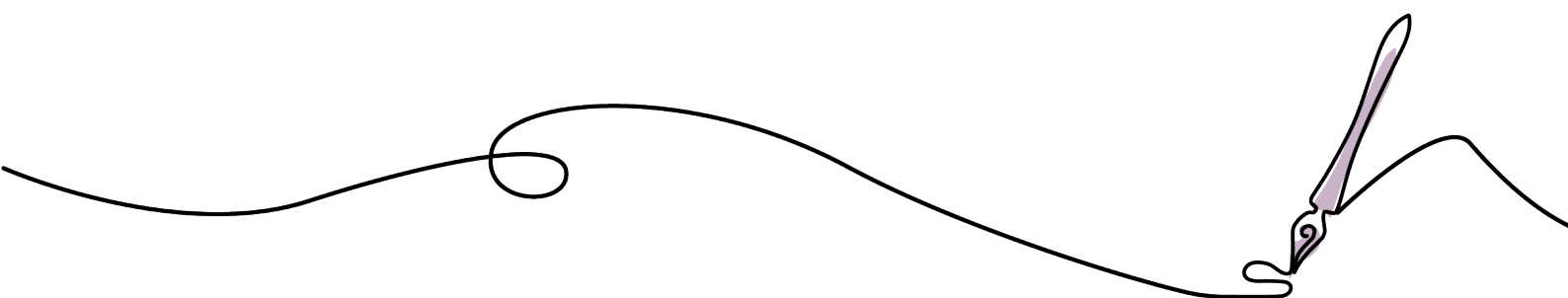
Diversen

Op het gebied van ICT zijn in 2023 verdere stappen gezet op het gebied van databeveiliging en backup-recovery.

Eventuele herhuisvesting had voor K00 in 2023 geen prioriteit. K00 gaat onderzoeken of en op welke manier ze huisvesting naar de toekomst toe vorm wil geven. De verslechterde service vanuit de beheersorganisatie @CC wordt kritisch gevolgd.

In de nasleep van de Covid-maatregelen, waarbij medewerkers een deel van hun werktijd verplicht moesten thuiswerken, heeft K00 een thuiswerkvergoeding voorlopig gehandhaafd naast de bestaande reiskostenvergoeding.

Halverwege 2023 organiseerde de PVT een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MT0). Deze is besproken met de directie. De bespreking met de medewerkers van de uitkomsten en de actiepunten zal in 2024 plaatsvinden.

FINANCIËLE PARAGRAAF 2023

Resultaat

In 2023 heeft K00 wat betreft de grote uitdagingen in onze exploitatie goed gepresteerd. Omdat voor een groot deel van de financiële gevolgen van het uitvallen van twee managementleden in 2022 een voorziening is getroffen, drukken deze kosten minder zwaar op 2023. Voor een deel komen deze kosten nog wel ten laste van 2023 waardoor het een compliment aan de organisatie is dat K00 2023 afsluit met een positief resultaat van € 52.900

Liquiditeit en solvabiliteit

De liquiditeitsratio per jaareinde 2023 bedraagt 1,09 (2022: 1,01). Hiermee is K00 in staat om aan alle kortlopende financiële verplichtingen te voldoen.

De solvabiliteitsratio van K00, berekend ten opzichte van het totaal vermogen, bedraagt 11,1% (per jaareinde 2023) (2022: -0,8%). Hierdoor is K00 zeer beperkt in staat om eventuele calamiteiten financieel te kunnen opvangen.

Een laag solvabiliteitsratio is gezien de bedrijfsvoering van K00 te verwachten. Het merendeel van de activiteiten van K00 wordt vooruitbetaald door derden, wat de omvang van het vreemd vermogen vergroot.

De vermogenspositie van K00 is dermate kwetsbaar dat het ook als een "hoog risico" in de risicoparagraaf is opgenomen.

Resultaatbestemming:

Het eindresultaat van de exploitatie van 2023 bedraagt € 52.900.

Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.

RISICOPARAGRAAF

In Bijlage 3 is een geactualiseerd overzicht opgenomen van de voornaamste risico's met bijbehorende beheersingsmaatregelen. Hieronder beschrijven we de risico's die met een * zijn gemarkeerd.

Continuïteit

Het jaar 2024 is het laatste jaar van de huidige subsidieregeling Meerjarenbeleidsplan Cultuur 2021-2024. K00 heeft een aanvraag ingediend voor de subsidieregeling Meerjarenbeleidsplan Cultuur 2025-2028. Hoewel K00 een stevige positie heeft in het werkveld van cultuureducatie, is het verkrijgen van deze subsidie pas eind 2024 definitief zeker. Deze subsidie van de gemeente Den Haag is voor K00 dermate substantieel dat een afwijzing van deze subsidie een serieuze bedreiging is voor de continuïteit.

In 2022 heeft K00 een voorziening moeten treffen voor een medewerker die langdurig ziek is, en waarvan het onwaarschijnlijk wordt geacht dat deze bij K00 zal re-integreren. De voorziening langdurig zieken is gerelateerd aan de verplichting tot doorbetaling van toekomstige personeelsbeloningen tot aan 104 weken ziekte. Deze kosten worden in beginsel gefinancierd vanuit de exploitatiesubsidie in 2023 en 2024, maar zijn op basis van de grondslagen als kosten verwerkt in 2022.

De lasten als gevolg van het treffen van deze voorziening hebben ervoor gezorgd dat K00 2022 geëindigd is met een negatief eigen vermogen. Met een positief resultaat voor 2023 komt K00 weer uit op een klein positief eigen vermogen.

Op basis van onze liquiditeitsprognose en zorgvuldig capaciteitsmanagement verwachten wij niet direct gevaar voor de continuïteit van K00. Met betrekking tot een eventuele tegemoetkoming in de kosten als gevolg van de hierboven omschreven ontwikkelingen is K00 in gesprek met de gemeente Den Haag.

Overbelasting Organisatie

Als belangrijkste risico ziet K00 – net als vorig jaar – de spanning tussen de grote en toenemende vraag vanuit scholen en maatschappelijke partners en de beperkte interne capaciteit om aan deze vraag te voldoen. Daardoor ziet K00 zich genoodzaakt scherpe keuzes te maken aan welke vragen K00 wel of niet kan voldoen.

K00 in beleidsmatig niemandsland

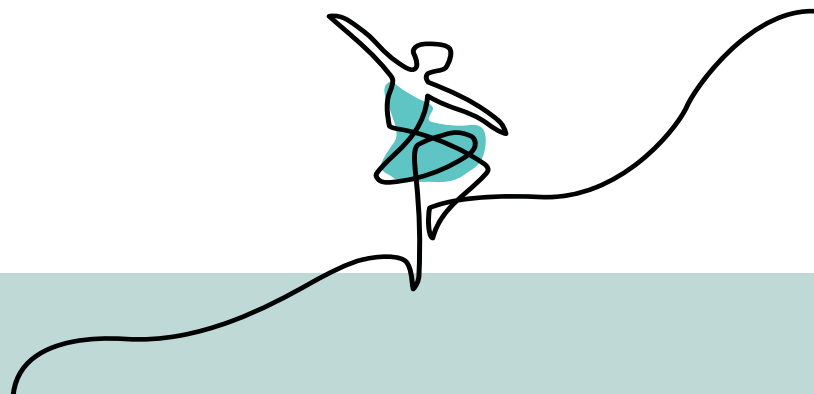
Bovengenoemd risico wordt versterkt door het beleidsmatige niemandsland waarin onze activiteiten zich soms bevinden: onderwijs, welzijn, cultuur, economische zaken en werkgelegenheid. Wij zijn op al deze gebieden actief maar lopen het risico financieel tussen wal en schip te belanden en daardoor niet de volledige potentie van K00 te kunnen benutten. In de aanvraag voor het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 en in de regeling Samen Sociaal en Vitaal 2025-2028 zullen we opnemen hoe de structurele financiering van K00 een stevigere basis te geven.

Uitval medewerkers

In het eerdere jaarverslag heeft K00 opgenomen dat dit risico het beste kan worden beheerst door het hebben van voldoende weerstandsvermogen. Met de uitval van twee cruciale functies in 2022 is de urgentie hiervan wederom bevestigd. De daarop volgende sterke daling van het eigen vermogen heeft de positie van K00 om hierop te kunnen handelen verder verzwakt.

Beschikbaarheid docenten

De toenemende vraag naar onze diensten maakt dat het soms een stevige klus is de juiste docent voor een opdracht te vinden. K00 is continu op zoek naar nieuwe docenten om zodoende een voldoende grote vijver te hebben en te houden. De wervingscampagnes leveren steeds weer nieuwe en diverse docenten op, dit effect wordt versterkt door onze sterke positionering en goede voorwaarden (fair Practice).

TOEKOMSTPARAGRAAF

In de aanvraag voor het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 van de gemeente Den Haag heeft K00 de visie op kunstonderwijs uiteengezet, met een daarbij behorend activiteitenplan. Dit alles met als motto: 'Duurzaam investeren in inclusief kunstonderwijs'.

Dit betekent dat K00 nog meer het accent gaat leggen op kunstonderwijs voor speciale doelgroepen. Wel blijft K00 actief in het regulier onderwijs, omdat ook daar veel leerlingen zitten voor wie kunstonderwijs niet vanzelfsprekend is. Duurzaam betekent voor K00 dat we niet streven naar steeds meer bereik, maar bestaande activiteiten verder gaan verdiepen, aanbod gaan verbeteren en samenwerkingen gaan versterken. Nieuwe samenwerkingen en doelgroepen blijven mogelijk, alleen moeten dan ook keuzes gemaakt worden wat we mogelijk niet meer doen.

Bij onze positionering is onze visie op artistieke kwaliteit van kunstonderwijs een belangrijk speerpunt. We leren we kinderen, jongeren en deelnemers aan onze maatschappelijke projecten met een open houding de wereld tegemoet te treden vanuit de kunstenaarsmindset, het kijken, ervaren, denken en doen als een kunstenaar. Deze kunstenaarsmindset stelt ons in staat om dingen van meerdere kanten te bekijken en opent zo de weg naar andere manieren van kijken en denken. Dit is een basisvoorwaarde voor innovatie.

K00 werkt vanuit een vernieuwende grondhouding. Dit betekent, dat er geen vaste definitie is van wat nu wel of niet vernieuwend is. De vraag wordt: wat is in deze situatie vernieuwend. Vernieuwende projecten waar K00 aan (mee)werkt zijn onder andere de integrale curriculumverbreding (in samenwerking met De Haagse Scholen) en het interdisciplinair kunstonderwijs (met hogescholen uit Den Haag, Rotterdam en Amsterdam). Op dit moment lopen er pilots. Wanneer deze projecten structureel in het onderwijs kunnen worden ingezet kunnen deze een bijdrage leveren aan het verlichten van werkdruk in het onderwijs en aan het aanpakken van het lerarentekort.

Samenwerking blijft een belangrijk speerpunt voor K00. Werken met speciale doelgroepen kan alleen wanneer partijen hun afzonderlijke expertise samenbrengen bij het vormgeven van de activiteiten voor deze doelgroepen.

Ook bedrijfsvoering is nog steeds een belangrijk aandachtspunt. Uit de audit en uit terugkoppeling vanuit onze nieuwe accountant kwamen verbeterpunten waar we in 2024 mee aan de slag gaan. Zo kunnen we de nieuwe kunstenplanperiode straks met een efficiënt georganiseerde ondersteunende organisatie starten.

Voor 2024 bestaat nog steeds de situatie dat een groot deel van onze activiteiten alleen gerealiseerd kan worden met externe financiering, buiten onze exploitatiesubsidie om. K00 werkt voor welzijn, voor onderwijs en voor cultuur. Alleen vanuit de laatste sector worden we structureel ondersteund: binnen het kunstenplan. Het bij elkaar verzamelen van de resterende middelen is een tijdrovend proces en kost menskracht die niet voor primaire activiteiten is in te zetten. Ook maakt de afhankelijkheid van incidentele subsidies de organisatie kwetsbaar. Wat weer pijnlijk duidelijk werd toen de subsidie Samen Sociaal en Vitaal voor 2024 niet werd toegekend.

K00 legt voortdurend verbindingen tussen de beleidsterreinen cultuur, onderwijs en welzijn. K00 heeft, in lijn met de Cultuurvisie Den Haag 2033, dringend behoefte aan een meer integrale benadering vanuit de gemeente van de activiteiten van K00. Dit is ook een onderdeel van de toekomststrategie van K00.

BEKNOPTE BEGROTING 2024

Baten

€		
	Subtotaal opbrengsten	700.000
A.5.	Publieksinkomsten (specificatie):	544.000
A.14. + A.15.	Inkomsten uit private middelen	156.000
	Subtotaal subsidies	1.204.880
A.23.	Meerjarige subsidie gemeente Den Haag	945.380
A.24.	Incidentele subsidies van de gemeente Den Haag	259.500
	Som der baten	1.904.880

Lasten

€		
	Subtotaal beheerlasten	475.500
B.1.	Subtotaal beheerlasten	335.500
B.2.	Beheerlasten materieel (specificatie):	140.000
	Subtotaal activiteitenlasten	1.429.380
B.4.	Activiteitenlasten personeel	1.339.380
B.5	Activiteitenlasten materieel	90.000
	Som der lasten	1.904.880
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-
	Saldo rentebaten en -lasten	-
	Saldo buitengewone baten en lasten	-
	Exploitatieresultaat	-

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

K00 werkt met een Raad van Toezicht-model conform de Governance Code Cultuur. De Raad van Toezicht heeft als taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de stichting en de (interim) directeur met raad en daad bij te staan. Voor de Raad van Toezicht bestaat een vacatieregeling in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. Geen van de leden alsook de voorzitter maakt gebruik van deze regeling.

Het jaar 2023 van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft ook zelf, met de principes van de kunstenaarsmindset in het achterhoofd, op een open manier gekeken naar de bijdrage van K00 aan het culturele weefsel van de stad.

Daarbij heeft de Raad opnieuw vastgesteld dat, zoals de directeur het in zijn verslag formuleert, K00 zich in een beleidsmatig niemandsland bevindt, tussen cultuur, welzijn en onderwijs. En juist daar, op dat kruisvlak van die sectoren, laat de missie van K00 om kunstonderwijs te geven waar het niet vanzelf gaat, zich extra duidelijk zien. Binnen een breed scala aan maatschappelijke projecten slaagt K00 er bijvoorbeeld in voor speciale doelgroepen een verschil te maken.

Vanuit dat perspectief was het uitermate teleurstellend dat de aanvraag voor de jaarsubsidie voor deze projecten vanuit de portefeuille welzijn van de gemeente Den Haag voor 2024 niet werd toegekend. De organisatie heeft het aanvraagproces kritisch geëvalueerd om daaruit lering te trekken en over de uitkomsten daarvan met de Raad van Toezicht gesproken. Daarnaast heeft de organisatie zich een enorme inspanning getroost om met behulp van andere, incidentele subsidies de ambities op dat terrein ook voor het jaar 2024 alsnog te realiseren.

Ook in 2023 zijn weer op een breed front activiteiten ontplooid op scholen en in de stad waardoor kinderen en vaak ook kwetsbare groepen in onze samenleving kennis konden maken met kunstonderwijs juist daar waar dat niet vanzelf gaat of deelnemen aan bijzondere activiteiten waardoor verlichting of nieuw perspectief werd geboden.

De integrale verbreding van het curriculum waar samen met de Haagse Scholen aan gewerkt wordt, leidt tot een goede en structurele verankering van het kunstonderwijs in het takenpakket van de scholen en biedt daarmee perspectief voor kinderen om op een open manier naar de samenleving te kijken én geeft verlichting aan de werkdruk op scholen.

Niet onvermeld ook in het verslag van de Raad van Toezicht mag blijven dat in 2023 K00 opnieuw is gecertificeerd met het kwaliteitskeurmerk 'Kwaliteit in Beeld' voor de komende vier jaar. Daarmee laat K00 aan scholen en samenwerkingspartners zien dat maatwerk en kwaliteit geleverd wordt en de werkzaamheden van K00 ook daadwerkelijk effect hebben.

Als Raad van Toezicht voelen we ons betrokken bij de organisatie en zijn we trots op de resultaten die K00 in 2023 weer heeft bereikt, onder vaak lastige omstandigheden. Zowel op kunstzinnig als op organisatorisch gebied. K00 is een organisatie waar innovatiekracht hoog in het vaandel staat en waar met een beperkte capaciteit voortdurend wordt gezocht naar mogelijkheden om kinderen en (kwetsbare) groepen in onze samenleving perspectief te bieden.

In 2023 kwam de Raad van Toezicht van K00 vijfmaal bij elkaar met de directie en één keer zonder directie om de voortgang in het ziekteproces van de directeur – bestuurder te bespreken en de consequenties die dat heeft voor de zittende organisatie. De afwezigheid van de directeur – bestuurder heeft ook geleid tot een grotere inzet van de leden van de Raad van Toezicht. Als gevolg daarvan heeft in 2023 geen zelfevaluatie

plaatsgevonden. Die wordt nu in 2024 uitgevoerd. In de vergadering van april keurden we de Jaarrekening 2022 goed. In dat kader werden ook de risico's en het risicomanagement besproken. Jaarlijks vindt in het kader van de controle van de jaarrekening afstemming plaats met de externe accountant. Met ingang van boekjaar 2023 is K00 na een aanbesteding van accountantsdiensten gewijzigd van externe accountant. Deze transitie is naar tevredenheid verlopen en heeft frisse nieuwe inzichten gegeven ter verdere verbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing (A0/IB). Uit de observaties van de accountant blijkt dat de A0/IB van K00 hoofdzakelijk op orde is. Aanbevelingen door de accountant worden door K00 ter harte genomen en zover als mogelijk opgevolgd.

In september stond het Activiteitenplan met bijbehorende begroting voor 2023 op de agenda. Ook sprak de Raad van Toezicht twee keer met de personeelsvertegenwoordiging en was ook aanwezig bij informele bijeenkomsten van de medewerkers. De Raad hecht aan een goed contact met en betrokkenheid bij de medewerkers van K00.

Wat betreft de remuneratie hebben er in 2023 geen aanpassingen plaatsgevonden. De directeur – bestuurder heeft een individuele arbeidsovereenkomst, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de relevante CAO KE voor de medewerkers. Gelet op het langdurige ziekteproces van de directeur – bestuurder is een interim – directeur aangesteld, die een marktconforme vergoeding krijgt.

Als Raad van Toezicht beperken wij ons niet tot deze "verplichte nummers". Zoals de code Governance Cultuur voorschrijft staan we de directeur met raad en daad bij, daar waar dat gewenst en nodig is.

K00 is een organisatie die in 2023 zowel in personele als in financiële zin onder druk stond. Het beleidsvacuüm, het langdurige ziekteproces van de directeur – bestuurder en de noodzaak om vaak incidentele subsidiestromen aan te boren, leggen een grote druk op de medewerkers.

De langdurige afwezigheid van de directeur – bestuurder; de vacatures in het management en de opstelling van het Meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 hebben ook in 2023 een zware wissel getrokken op de medewerkers van K00. Met grote inzet en enthousiasme van iedereen is men erin geslaagd om ook in 2023 de gestelde doelen waar te maken en geen afbreuk te hoeven doen aan de geformuleerde ambities.

Alle medewerkers verdienen een groot compliment voor hun inzet, betrokkenheid en doorzettingsvermogen.

De Raad van Toezicht hoopt dat K00, Voortbouwend op de nieuwe Cultuurvisie 2033 van de gemeente en met de opnieuw geformuleerde beleidsdoelen voor de periode 2025 – 2028 samen met de gemeente en (nieuwe) partners de middelen zal vinden om in de komende jaren weer Hagenaars en Hagenezen, voor wie kunstonderwijs niet vanzelfsprekend is, te bereiken.

Samenstelling

In 2023 is de samenstelling van de RvT niet gewijzigd. De Raad van Toezicht bestaat statutair maximaal uit 5 en minimaal 3 leden. De leden worden benoemd voor een periode van 3 jaar en zijn daarna nog tweemaal voor 3 jaar herbenoembaar (een zittingsperiode van totaal maximaal 9 jaar).

Gedragscodes

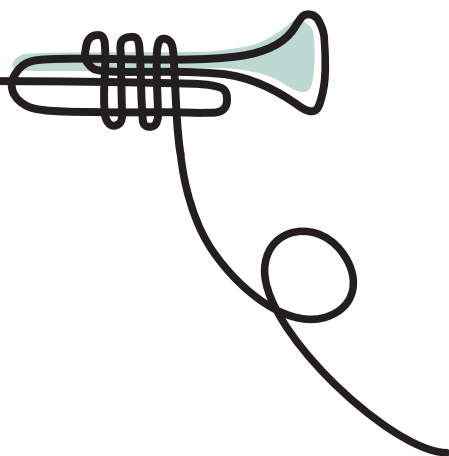
In Hoofdstuk 7 van dit Jaarverslag wordt uitgebreid ingegaan op de verschillende gedragscodes die door K00 worden onderschreven. De Raad van Toezicht speelt hierbij een belangrijke rol en de codes zijn onderwerp van gesprek geweest tijdens de Raad van Toezicht vergaderingen.

Samenstelling Raad van Toezicht

Naam:	Functie:	In functie sinds:	Termijn:	Treedt af op:
Dhr. B. J. Klerk	Voorzitter	25-09-2013	3e termijn	25-09-2022 ²
Dhr. A. de Been	Lid	22-09-2016	3e termijn	22-09-2025
Mevr. P. Houtsma	Lid	17-11-2020	2e termijn	16-11-2026
Mevr. M. Nouri	Lid	1-10-2020	2e termijn	30-9-2026
Dhr. H. Visser	Lid	1-10-2020	2e termijn	30-9-2026

Nevenfuncties

- Bert Klerk (voorzitter)
Voorzitter Risicomanagement team Scheveningen Haven tot 31 december 2023 (bezoldigd)
Adviseur gemeente Den Haag Invoering Zero Emissiezones Stadslogistiek (bezoldigd)
Bestuurslid Vereniging van Eigenaars Hellasduin, Den Haag (onbezoldigd)
- Hubert Visser (lid)
Partner bij KPMG Accountants N.V. (bezoldigd)
Voorzitter Werkgroep Onderwijs van de Raad voor de Jaarverslaggeving (bezoldigd)
Lid Raad van Toezicht Young Africa International (onbezoldigd)
- Aad de Been (lid)
Bestuurslid SEOP, Stichting Educatieve Orkestprojecten (onbezoldigd)
Bestuurslid Musica in Scena. Het mogelijk maken hedendaagse productie van vroege opera (onbezoldigd)
Bestuurslid, penningmeester Kunstzone, tijdschrift voor het onderwijs in kunst en cultuur (onbezoldigd)
Producent/presentator radioprogramma's Omroep West (vrijwilliger)
- Patricia Houtsma (lid)
Bovenschools directeur De Haagse Scholen (bezoldigd)
- Mithra Nouri (lid)
Geen

² De heer Klerk blijft ook na het aflopen van zijn termijn voorlopig voorzitter totdat weer zicht is op een structurele invulling van de functie van directeur-bestuurder.

GEDRAGSCODES

Governance Code Cultuur

De Raad van Toezicht en het bestuur gebruiken de Governance Code Cultuur als leidraad voor het handelen. De Raad van Toezicht laat zich leiden door het culturele, economische en maatschappelijke belang van K00 en weegt de belangen van stakeholders zorgvuldig af.

Waarde scheppen in en voor de samenleving

K00 realiseert haar maatschappelijke doelstelling door bij te dragen aan de toegankelijkheid van professioneel kunstonderwijs voor groepen in de samenleving die daar niet als vanzelf toegang tot hebben. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor de scholen, waar veel kinderen zijn die van huis uit niet met kunst in aanraking komen. Aan de andere kant zien wij onze rol als opdrachtgever voor veel ZZP'ers in een moeilijke arbeidsmarkt als een maatschappelijke verantwoordelijkheid. We betrekken onze omgeving bij de ontwikkeling van onze activiteitenprogramma's. We voeren met regelmaat een stakeholderanalyse uit, waarin we in gesprek gaan over ons eigen functioneren en de richting die we inhoudelijk op willen gaan. Ook ons activiteitenplan is op die manier tot stand gekomen.

Integer en rolbewust handelen

Integer en rolbewust handelen is een belangrijk uitgangspunt bij ons bestuur en toezicht. Jaarlijks inventariseren we bij bestuur, Raad van Toezicht en medewerkers hun nevenfuncties waarbij tussentijdse wijzigingen moeten worden gemeld. In de afgelopen jaren zijn er geen kwesties geweest waarbij sprake was van ongewenste belangenverstrengeling.

In 2017 hebben we een nieuw reglement voor bestuur en toezicht opgesteld, waarbij de rolverdeling en samenwerking opnieuw zijn vastgelegd. Ook in 2023 hebben de Raad van Toezicht en het bestuur gesproken over de toepassing van de code en wat die betekent voor het eigen functioneren, rolopvatting en taakverdeling.

Zorgvuldig besturen

We hanteren de principes rondom zorgvuldig bestuur. Verantwoord en transparant omgaan met mensen en middelen van de organisatie betekent dat wij aandacht hebben voor mogelijke risico's in de bedrijfsvoering (zie risicoparagraaf in het jaarverslag). De personeelsvertegenwoordiging heeft vier keer per jaar regulier overleg met de directeur-bestuurder en in ieder geval jaarlijks met de Raad van Toezicht.

Goed toezicht uitoefenen

De rolverdeling tussen de Raad van Toezicht en het bestuur heeft voortdurend onze aandacht. Met name de toezichthoudende en werkgeversrol zijn voor ons van belang. We hechten aan enige distantie tussen toezicht en bestuur voor een goede governance.

Raad van Toezicht: In 2020 zijn drie nieuwe leden in de Raad van Toezicht benoemd. Daarbij is nagedacht over de toekomst van de organisatie en welk toezicht daarbij past. De samenstelling van de Raad van Toezicht is in 2023 niet gewijzigd.

Directie: De directie wordt vanaf 16 mei 2022 tijdelijk gevormd door interim-directeur H.M. van den Hoek Ostende bij afwezigheid van de directeur-bestuurder G.J.W. Bots.

Code Diversiteit & Inclusie

K00 onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie. We zijn van mening dat de diversiteit van de samenleving weerspiegeld moet zijn in ons programma, publiek, personeel en partners.

Diversiteit en inclusie bij K00

Ons motto "Wij organiseren kunstonderwijs, juist daar waar dat niet vanzelf gaat" herbergt de definitie van inclusiviteit. Echter, enige bescheidenheid past ons ook: K00 is een kleine organisatie die nooit alle mogelijke doelgroepen en culturele achtergronden kan bedienen. We zoeken steeds naar combinaties van partners en doelgroepen waarmee haalbare kunstonderwijs-arrangementen kunnen worden gerealiseerd.

Programma

Onze kunstlessen worden steeds diverser – ook gezien het feit dat we ons steeds meer op het gebied van interdisciplinair kunstonderwijs en non-formal kunstvormen begeven. Inclusiviteit staat daarbij vanzelfsprekend op de agenda: we hebben op dit moment met name aandacht voor ouderen en mensen met een beperking en dus ook bijvoorbeeld voor het speciaal onderwijs. Zowel de activiteiten binnen de scholen als de maatschappelijke projecten zijn goed verspreid over de wijken van de stad en bereiken daardoor een divers publiek.

Publiek (doelgroepen)

Ons publiek bestaat op dit moment vooral uit kinderen in de schoolgaande leeftijd. In een stad als Den Haag is dit per definitie een zeer diverse groep. Onze expertise ligt juist in het maken van de aansluiting tussen docent en kinderen. Zoals hierboven aangegeven gaat onze aandacht ook vooral uit naar het speciaal onderwijs.

Binnen de maatschappelijke projecten van K00 ligt het accent op dit moment op het betrekken van ouderen en mensen met een beperking. Ook hier zoeken we naar doelgroepen die binnen onze missie vallen en werken met mensen met beginnend regieverlies en (risico) op eenzaamheidsproblematiek. K00 zoekt hierbij ook actief de aansluiting bij het gemeentelijke welzijnsbeleid.

Personeel

Ons personeelsbestand is op punten divers. Er is een goede man/vrouw verdeling en leeftijd-spreiding. Minder divers zijn we momenteel wat betreft culturele achtergrond. In ons aannamebeleid alsmede in de samenstelling van de Raad van Toezicht houden we hier rekening mee. Het verloop binnen het personeelsbestand is echter zeer laag.

Onze docenten community – die formeel niet tot ons personeelsbestand behoort – wordt steeds cultureel diverser. Binnen de community zijn meer dan 23 nationaliteiten vertegenwoordigd en is een goede verdeling in sekse en leeftijd. De aandacht die we geven aan non-formal kunstvormen en interdisciplinair kunstonderwijs werkt positief bij het vergroten van de diversiteit binnen de community.

Partners

We hebben een aantal inspirerende partners waarvan we leren en waarmee we meer willen samenwerken. We bouwen daarmee aan een duurzaam, divers en inclusief netwerk.

Fair Practice Code

Goed werk- en opdrachtgeverschap, zoals ook de Fair Practice Code nastreeft, vinden wij belangrijk. We concluderen dat onze organisatie op dit punt op orde is en lichten dat hiernavolgend aan de hand van de kernwaarden van de code toe.

Solidariteit

K00 heeft in 2020 de overgang gemaakt naar de CAO-KE. Hiermee sluiten onze arbeidsvoorwaarden aan bij hetgeen passend is in de sector. Tevens hanteren we de WNT voor de bestuurders en toezichthouders.

De tarieven van de externen (m.n. docenten) die wij inhuren, zijn net zoals onze eigen salarissen, eerlijk en redelijk. Ze zijn gebaseerd op eigen marktvergelijking.

Bovendien zorgen we ervoor dat docenten in redelijke mate worden uitbetaald voor extra voorbereidings- en vergaderuren.

Het streven is om jaarlijks een verhoging van de docenttarieven door te voeren. Een mogelijk verbeterpunt zou kunnen zijn om alleen nog stageplekken met vergoeding aan te bieden.

Transparantie

We publiceren ons jaarverslag en leggen daar onder meer verantwoording af over de toepassing van de drie codes en geven inzicht in de beloning van de bestuurders en toezichthouders. Door bijvoorbeeld ons eigen bestuursreglement te publiceren, vergroten wij niet alleen het inzicht in hoe wij werken, maar delen we ook onze kennis.

Duurzaamheid

We begroten conform de CAO-KE voor opleiding en ontwikkeling. Voor de docenten zijn we in 2021 gestart met een opleidingsprogramma voor de docenten (00K). De pilot vanuit de branchevereniging CultuurConnectie met betrekking tot het opzetten van een pensioenregling voor ZZP'ers kon helaas geen doorgang vinden.

Diversiteit

Zie hierboven.

Vertrouwen

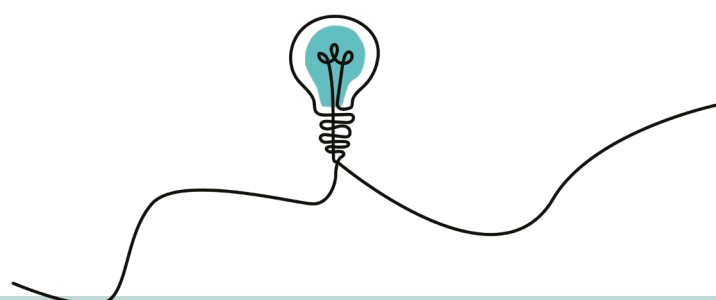
Met goed bestuur en toezicht beogen we voor onszelf en de partijen om ons heen een omgeving te creëren waarin vertrouwen de basis is. We hebben een externe vertrouwenspersoon. In onze overeenkomsten met derden en het bestuursreglement is vermeld dat we eventuele geschillen in principe oplossen met behulp van mediation. We passen de AVG toe en dat draagt eveneens bij aan het vertrouwen dat in ons gesteld kan worden.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (NA RESULTAATBESTEMMING)

		31-12-2023	31-12-2022
	Noot	€	€
Vaste activa			
Materiële vaste activa		14.602	19.814
Som vaste activa		14.602	19.814
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	1	242.407	307.883
Liquide middelen	2	178.115	276.559
Som vlottende activa		420.521	584.441
Som activa totaal		435.123	604.255
Eigen vermogen	3		
Algemene reserve		48.104	(4.795)
Som Eigen vermogen		48.104	(4.795)
Voorzieningen	4	39.344	142.452
Vlottende passiva	5	347.675	466.599
Som passiva totaal		435.123	604.255

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

		Noot	2023	Begroting 2023	2022
BATEN			€	€	€
A	SUBTOTAAL OPBRENGSTEN	6	658.888	656.000	607.892
A.1.	Publieksinkomsten		558.010	526.500	555.112
A.5.	Sponsorinkomsten		400	-	-
A.14. + A.15.	Inkomsten uit private middelen		100.478	129.500	52.780
	SUBTOTAAL SUBSIDIES	7	1.106.448	1.131.000	1.119.464
A.23.	Meerjarige subsidies gemeente Den Haag		882.514	882.514	889.581
A.24.	Incidentele subsidies van de gemeente Den Haag		223.934	233.500	229.883
A.25.	Overige subsidies en bijdragen uit publieke middelen		-	14.986	-
	Som der baten (A+B)		1.765.336	1.787.000	1.727.356
LASTEN					
	SUBTOTAAL BEHEERLASTEN		481.636	454.000	559.109
B.1.	Beheerlasten personeel	8	334.345	300.500	444.950
B.2.	Beheerlasten materieel	9	147.291	153.500	114.159
	SUBTOTAAL ACTIVITEITENLASTEN		1.234.018	1.332.500	1.239.353
B.4.	Activiteitenlasten personeel	10	1.187.207	1.246.000	1.205.667
B.2.	Activiteitenlasten materieel	11	46.811	86.500	33.686
	Som der lasten (C+D)		1.715.653	1.786.500	1.798.462
	Resultaat		49.683	500	(71.105)
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering		49.683	(500)	(71.105)
	Overige resultaten		-		-
	Saldo rentebaten en -lasten		3.216	-	(1.675)
	Exploitatieresultaat		52.900	-	(72.780)
	resultaatbestemming	Noot	2023	Begroting 2023	2022
	Algemene reserve		52.900	-	(72.780)
	Bestemmingsreserve		-	-	-
	Netto resultaat		52.900	-	(72.780)

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2023

Algemeen

Verslaggevende entiteit en voornaamste activiteiten

Stichting Koorenhuis, ('de stichting'), sinds 9 maart 2018 opererend onder de handelsnaam, K00 – Kunstonderwijs Organisatie, gevestigd te Prinsegracht 27 te Den Haag, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41160059.

De stichting stelt zich – in overeenstemming met in elk geval het beleid van de gemeente Den Haag – ten doel: het voor een breed en pluriform publiek toegankelijk maken en (doen) uitvoeren en ontwikkelen van kunsteducatie en hiermee de deelname aan kunst door de inwoners van Den Haag systematisch te bevorderen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Begroting

De organisatie stelt jaarlijks een activiteitenplan inclusief begroting op, welke wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Op basis van deze begroting en het activiteitenplan wordt onder andere een meerjarige subsidie aangevraagd bij de gemeente Den Haag.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van RJK C.1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

Voor de presentatie van de staat van baten en lasten is een standaard indeling van de gemeente Den Haag toegepast.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Het jaar 2024 is het laatste jaar van de huidige subsidieregeling Meerjarenbeleidsplan Cultuur 2021-2024. De stichting heeft een aanvraag ingediend voor de subsidieregeling Meerjarenbeleidsplan Cultuur 2025-2028. Hoewel de stichting een stevige positie heeft in het werkveld van cultuureducatie is het verkrijgen van deze subsidie op het moment van opstellen van deze jaarrekening onzeker. Eind 2024 zal definitief zeker zijn of deze subsidie zal worden toegekend. Deze subsidie van de gemeente Den Haag is voor de stichting dermate substantieel dat een afwijzing van deze subsidie een serieuze bedreiging is voor de continuïteit.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Inventaris	20 %
Automatiseringsmiddelen	11-33 %
Educatieve middelen	7-33 %

De stichting bepaalt het af te schrijven bedrag zonder rekening te houden met een restwaarde tenzij de (rest-)waarde van een actief door middel van taxatie is vastgesteld.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de staat van baten en lasten verantwoord als lasten of baten.

Algemene reserve

Om risico's voor de continuïteit te kunnen opvangen is de algemene reserve gevormd. De dotatie of onttrekking aan de algemene reserve is onderdeel van de resultaatbestemming.

Bestemmingsreserve

Binnen de resultaatbestemming kunnen door het bestuur bestemmingsreserves worden

gevormd voor toekomstige specifieke doelen. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de staat van baten en lasten verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is, worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, dient de actuele marktrente te weergeven.

Indien de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is, wordt de verplichting tegen nominale waarde opgenomen.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de stichting.

Voorziening langdurig zieken

Een voorziening langdurig zieken wordt getroffen indien personeelsleden op balansdatum, naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

In de voorziening langdurig zieken worden de beloningen aan personeelsleden opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na

eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording

Diensten

Baten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de staat van baten en lasten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Overheidssubsidies

Zodra er redelijke mate van zekerheid bestaat dat overheidssubsidies zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden worden de subsidies ter compensatie van gemaakte kosten systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als waarin de kosten worden gemaakt.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Tot 1 januari 2023 had de stichting voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende medewerkers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling was tot 1 januari ondergebracht bij het pensioenfonds ABP. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP. De stichting heeft daarom altijd de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen verschuldigde premies in de jaarrekeningen hoeven verantwoorden.

Per januari 2023 is de pensioenregeling ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De stichting heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Leaseverplichtingen

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

TOELICHTING OP DE BALANS

1. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Debiteuren	50.937	186.457
Te vorderen gemeente Den Haag	53.465	97.128
Terug te vragen omzetbelasting	1.702	636
Te factureren opbrengsten	111.316	15.651
Overlopende activa	2.560	4.238
Overige vorderingen	22.427	3.773
	242.407	307.883

De vorderingen hebben naar verwachting een looptijd korter dan 1 jaar.

Debiteuren en overige vorderingen

De afname van de debiteuren ten opzichte van voorgaand jaar heeft te maken met een achterstand in de facturatie. Dit verklaart eveneens de hogere som aan nog te factureren opbrengsten.

Te vorderen Gemeente Den Haag

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
B0W2013.251 inzake reorganisatie sociaal plan	-	63.368
20231220-54698 noodsteun culturele organisaties Den Haag 2023	22.491	-
20210908-49442 samen sociaal en vitaal 2021	16.874	16.874
20240110-42217 CAO overgangskosten 2023	14.100	-
20230414-80025 Voorschot CAO overgangskosten 2022	-	16.886
	53.465	97.128

2. Liquide middelen

Het banksaldo staat ter vrije beschikking. De stichting heeft een flexibele deposito-/beheerdersrekening die dagelijks opvraagbaar is.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bank	178.115	276.559
	178.115	276.559

3. Eigen vermogen

Algemene reserve

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Stand 1 januari	(4.795)	67.985
Mutatie resultaatbestemming	52.900	(72.780)
	48.104	(4.795)

4. Voorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Reorganisatievoorziening	-	2.541
Voorziening langdurig zieken	39.344	139.911
	39.344	142.452

Reorganisatievoorziening

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Stand op 1 januari	2.541	119.583
Vrijval / dotatie	(218)	(51.697)
Onttrekkingen	(2.323)	(65.345)
	-	2.541

De reorganisatievoorziening betreft een voorziening uit hoofde van het Sociaal Plan 2013 en bestaat uit personeelsuitgaven voortvloeiend uit de arbeidsrechtelijke positie van ontslagen medewerkers. Hieronder vallen de volgende uitgaven: salarissen re-integratie, opleidingskosten, na wettelijke WW, bovenwettelijke WW, alsmede de organisatie om het vastgestelde Sociaal Plan uit te voeren.

Dit deel van de reorganisatievoorziening wordt volledig gefinancierd door de Gemeente Den Haag en is in 2023 afgerond.

Per jaareind 2023 resteert nog een risico inzake herleving van uitkeringsrecht. Dit risico is in deze jaarrekening verwerkt als niet in de balans opgenomen verplichting.

	€
Beginstand voorziening BOW / 2013.251	8.584.000
Vrijval voorziening t/m 2022	(900.041)
Onttrekking t/m 2023	(7.683.741)
Vrijval voorziening 2023	(218)
Stand 31 december	-

Voorziening langdurig zieken

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Stand op 1 januari	139.911	-
Dotatie	8.933	139.911
Onttrekkingen	(109.500)	-
Stand 31 december	39.344	139.911

In 2022 heeft K00 een voorziening moeten treffen voor een langdurig zieke medewerker, waarvan re-integratie tijdens het resterende dienstverband bij K00 onwaarschijnlijk wordt geacht. Deze voorziening omvat loondoorbetaling en de waarde van gereserveerd en te reserveren verlof waarvan met redelijke mate van zekerheid kan worden verwacht dat hier toekomstige uitgaven uit zullen voortvloeien.

De voorziening zal in 2024 worden afgerond. De dotatie aan de voorziening in 2023 bestaat uit een doorgevoerde looncorrectie en de waarde van gereserveerd verlof.

5. Vlottende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Crediteuren	30.202	28.162
Btw, loonbelasting, pensioenpremies en premies sociale verzekeringen	55.811	36.533
Reserveringen personeel	42.128	49.540
Overige schulden	118.022	253.788
Te betalen / nog te besteden projectmiddelen gemeente Den Haag	17.851	3.024
Overlopende passiva	83.661	95.552
	347.675	466.599

De vlottende passiva hebben naar verwachting een looptijd korter dan 1 jaar.

De post personele reserveringen bestaat nagenoeg geheel uit reserveringen van het vakantiegeld en overloop van verlofuren naar 2024.

De post overige schulden bestaat hoofdzakelijk uit voorfinanciering van activiteiten. De afname van de overige schulden ten opzichte van voorgaand boekjaar heeft grotendeels te maken met de afloop van een aantal meerjarige voorgefinancierde projecten in 2023.

Terug te betalen / nog te besteden Gemeente Den Haag.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
ABBA / VL / 35998 K00lab	4.787	2.690
ABBA / VL / 33758 Ouderen in de Kunst 2021	-	334
20220718 - 16377 Samen Sociaal en Vitaal 2022	9.103	-
20221208 - Reorganisatievoorziening	3.961	
	17.851	3.024

De resterende middelen met betrekking tot de subsidieregeling Samen Sociaal en Vitaal 2024 zullen in afstemming met de gemeente Den Haag in het eerste kwartaal van 2024 worden besteed.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Door de stichting zijn financiële verplichtingen aangegaan inzake:

- de huur van een kantoorruimte aan de Prinsegracht 27 te Den Haag (€ 20.526 per jaar) ingaande 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024;
- de huur van een opslagruimte aan de Varkenmarkt 33 te Den Haag (€ 11.354 per jaar) ingaande 1 januari 2017 voor onbepaalde tijd (met een opzegtermijn van 3 maanden);

In het geval van één oud medewerker kan het risico op herleving van een uitkeringsrecht niet worden uitgesloten. Op grond van de huidige beoordeling is herleving van dit recht onwaarschijnlijk, waardoor deze kosten niet zijn voorzien (reorganisatievoorziening).

De impact van dit risico bedraagt maximaal € 87.188.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

6. A. Opbrengsten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
A.5. Publieksinkomsten	558.010	526.500	555.112
A.8. Sponsorinkomsten	400	-	-
A.14. + A.15. Inkomsten uit Private middelen	100.478	129.500	52.780
	658.888	656.000	607.892

A.5. Publieksinkomsten

De publieksinkomsten komen voort uit het verzorgen van kunsteducatie op scholen en opbrengsten uit zakelijke activiteiten.

A.14. + A.15. Bijdragen uit Private middelen

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Bedrijven	30.538	47.500	22.310
Private fondsen	69.941	82.000	30.470
	100.478	129.500	52.780

De baten die zijn gepresenteerd in deze rubriek komen voort uit het uitvoeren van projecten in samenwerking met partners binnen de gemeente Den Haag. De afwijking ten opzichte van voorgaand boekjaar wordt verklaard door een verhoogd activiteitsniveau.

De afwijking ten opzichte van de begroting wordt verklaard door het uitstellen van een deel van de activiteiten naar 2024.

7. Subsidies

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
A.23. Meerjarige subsidie gemeente Den Haag	882.514	882.514	889.581
A.24. Overige subsidies gemeente Den Haag	223.934	233.500	229.883
A.25. Overige subsidies en bijdragen uit publieke middelen	-	14.986	-
	1.106.448	1.131.000	1.119.464

A.23. Meerjarige subsidie gemeente Den Haag

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
20221116 - 03291 - Exploitatiesubsidie 2023	882.514	882.514	-
20211001-81341 - Exploitatiesubsidie 2022	-	-	832.981
20220914-70242 - Subsidieregeling Herstelfonds Cultuur 2022	-	-	56.600
	882.514	882.514	889.581

A.24. Overige subsidies gemeente Den Haag

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
20220718 - 16377 Samen Sociaal en Vitaal 2022	179.334	209.000	-
20210908 - 49442 Samen sociaal en Vitaal 2021	-	-	183.334
20231220 - 54698 noodsteun culturele organisaties Den Haag 2023	22.491		
20230731 - 86660 Toegankelijkheidsonderzoek	7.094	-	-
ABBA / VL / 35998 K00lab	-	-	11.746
ABBA / VL / 33758 Ouderen in de Kunst 2021	(4.546)	-	-
CAO overgang 2023	19.918	24.500	-
ABBA / VL / 33964 + 20220701-48084 - CAO overgang 2022	(356)	-	34.804
	223.934	233.500	229.883

De overige subsidies van de gemeente Den Haag bestaan uit bijdragen aan projecten en een tegemoetkoming inzake kosten die voortvloeien uit overgang naar een andere CAO. Deze bijdragen zijn in bovenstaande tabel gespecificeerd.

A.25. Overige subsidies en bijdragen uit publieke middelen

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Overige subsidies en bijdragen uit publieke middelen	-	14.986	-
	-	14.986	-

Bij het opstellen van de begroting van K00 is aangegeven dat voor het uitvoeren van het volledige Activiteitenplan 2023 een aanvullende bate van 14.986 euro nodig zou zijn, waarvan nog geen concrete onderbouwing aanwezig was.

In 2023 slaagden wij erin het begrotingstekort te verkleinen door bezuinigingsmaatregelen door te voeren.

8. B.1. Beheerlasten personeel

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Directie	69.185	96.000	116.602
Secretariaat	16.255	16.000	15.454
Personeelszaken	16.255	16.000	15.454
Financiële zaken	63.436	63.000	57.186
Marketing en Communicatie	149.119	98.000	53.394
Uitkeringslasten	4.396	6.000	6.679
Dotatie voorziening langdurig zieken	8.933	-	139.911
Overig	6.765	5.500	40.269
	334.345	300.500	444.950

De directiekosten vallen lager uit dan begroot door een tijdelijke invulling van deze positie tegen een beperktere aanstelling.

De personele kosten aan Marketing en Communicatie vallen hoger uit dan begroot door het uitvallen van een medewerker, en daarmee het aanstellen van een extra medewerker om de beschikbare personele capaciteit op gewenst niveau te houden.

De post "uitkeringslasten" heeft betrekking op lasten die voortvloeien uit het niet verlengen van een tijdelijke arbeidsovereenkomst van een medewerker. Het verschil ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door vroegtijdige beëindiging van het uitkeringsrecht.

In 2022 is een medewerker van K00 langdurig uitgevallen. Op balansdatum wordt verwacht dat deze medewerker niet in staat zal zijn om toekomstige werkzaamheden te verrichten bij K00. Voor de toekomstige uitstroom van middelen inzake dit traject is de voorziening langdurig zieken gevormd. In 2023 heeft een dotatie aan deze voorziening moeten plaatsvinden.

9. B.2. Beheerlasten materieel

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Huisvesting	35.103	42.500	30.987
Accountantskosten	27.820	33.500	28.477
Algemene publiciteitskosten	24.508	25.000	13.042
Afschrijvingen	8.277	9.000	8.275
Overige organisatiekosten	51.583	43.500	33.378
	147.291	153.500	114.159

Afschrijvingen

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Inventaris	502	1.000	866
Automatiseringsmiddelen	6.972	6.500	6.585
Educatieve middelen	803	1.500	824
	8.277	9.000	8.275

10. B.4. Activiteitenlasten personeel

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Educatie	1.187.207	1.246.000	1.205.667
	1.187.207	1.246.000	1.205.667

Educatie

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Artistieke leiding	100.098	121.500	147.642
Uitvoering	1.008.287	1.070.738	1.005.888
Overige personele activiteitenlasten	78.822	53.762	52.137
	1.187.207	1.246.000	1.205.667

De post "uitvoering" bestaat uit personele inzet van K00 en uit kosten aan inhuur van zelfstandige opdrachtnemers (kunstvakdocenten).

11. B.5. Activiteitenlasten materieel

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Zaalhuur	8.523	11.500	4.540
Specifieke publiciteitskosten	19.254	23.000	10.935
Overige materiële activiteitenlasten	19.034	52.000	18.211
	46.811	86.500	33.686

Alle lasten binnen deze rubriek worden gefinancierd uit directe projectbaten.

De post overige materiële activiteitenlasten omvat alle overige projectkosten, zoals materiaalkosten, busvervoer, podiumtechniek et cetera. Bij het opstellen van de begroting van een aantal van onze projecten wordt een post begroot voor onvoorziene kosten. Deze mogelijke kostenpost is gepresenteerd onder de post "Overige materiële activiteitenlasten".

12. Resumé personeelskosten

Resumé personeelskosten	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Waarvan op vast contract	770.430	916.500	1.047.932
Waarvan op tijdelijk contract	124.627	71.000	43.636
Waarvan via inhuur (zzp-ers e.d.)	626.494	559.000	559.049
Totaal personeelskosten (B.1. + B.4.)	1.521.551	1.546.500	1.650.617

Lasten met betrekking tot de voorziening langdurig zieken zijn aan te wijzen als lasten met betrekking tot een medewerker in vast dienstverband, en zijn dan ook toegewezen aan de rubriek "vast contract".

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Brutosalarissen	744.717	732.065	708.567
Sociale lasten	115.351	119.024	104.221
Pensioenlasten	103.355	107.431	121.298
Inhuur externe medewerkers	626.494	570.333	560.583
Overige personele lasten	41.135	17.647	155.948
Aan voorziening langdurig zieken onttrokken personeelskosten	(109.500)	-	-
Totaal personeelskosten (B.1. + B.4.)	1.521.551	1.546.500	1.650.617

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2023 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de stichting, omgerekend naar volledige mensjaren 13 (2022: 12).

Onderverdeeld naar:

	2023	2022
Directie	2	1
Projectmedewerkers	8	8
Ondersteuning	3	3
Totaal	13	12

WNT-VERANTWOORDING 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op K00 van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor K00 is € 223.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen					
Leidinggevende topfunctionarissen					
bedragen x € 1		H.M. v.d. Hoek Ostende	G.J.W. Bots		
Functie(s)		Interim-directeur	Algemeen directeur		
Duur dienstverband in 2023		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Omvang dienstverband (in fte)		0,7	1,0		
Gewezen topfunctionaris?		Nee	Nee		
Fictieve dienstbetrekking?		Nee	Nee		
Individueel WNT-maximum		€ 156.100	€ 223.000		
Bezoldiging					
Beloning		€ 58.725	€ 88.345		
Belastbare onkostenvergoedingen		-	-		
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 9.356	€ 12.530		
Subtotaal		€ 68.081	€ 100.875		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		-	-		
Totaal bezoldiging		€ 68.081	€ 100.875		
Motivering indien overschrijding:		n.v.t.	n.v.t.		
Gegevens 2022					
Duur dienstverband in 2022		16/5 - 31/12	1/1 - 31/12		
Omvang dienstverband 2022 (in fte)		0,35	1,0		
Bezoldiging 2022					
Beloning		€ 26.255	€ 97.387		
Belastbare onkostenvergoedingen		-	-		
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 4.822	€ 18.687		
Totaal bezoldiging 2022		€ 31.077	€ 116.074		
Individueel WNT-maximum 2022		€ 76.044	€ 216.000		
	B. J. Klerk	A. de Been	H. Visser	P. Houtsma	M. Nouri
Functie(s)	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 33.450	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

K00 kent een vacatieregeling voor de leden van de RvT. Geen van de leden maakte daar in 2023 gebruik van.

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

H. v.d. Hoek Ostende

Interim-directeur

Raad van Toezicht

B. Klerk

Voorzitter Raad van Toezicht

H. Visser

Lid Raad van Toezicht

A. de Been

Lid Raad van Toezicht

M. Nouri

Lid Raad van Toezicht

P. Houtsma

Lid Raad van Toezicht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de gemeente Den Haag

Aan: de Raad van Toezicht van stichting Koorenhuis

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 26 tot en met pagina 42 opgenomen jaarrekening 2023 van stichting Koorenhuis te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Koorenhuis op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 (m.u.v. de genoemde controletolerantie, de gehanteerde controletolerantie is 1% van de totale baten).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2023;
- 2) de staat van baten en lasten over 2023; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol WNT 2023. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Koorenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

De subsidie van de gemeente Den Haag eindigt van rechtswege met ingang van 31 december 2024. Er kan geen aanspraak worden gemaakt op enige vorm van tegemoetkoming of vergoeding in dat verband. De stichting dient dus rekening te houden met de mogelijkheid dat vanaf 1 januari 2025 geen subsidie meer wordt ontvangen van de gemeente Den Haag. In het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting op de jaarrekening is door het bestuur uiteengezet welke maatregelen het bestuur al heeft genomen en welke maatregelen het voornemens is nog te nemen. Uit de toelichting blijkt ook dat er grote onzekerheden blijven bestaan.

Het bestuur geeft daarbij aan dat er sprake is van een ernstige onzekerheid met betrekking tot de continuïteit van de stichting. Wij hebben de uiteenzetting van de situatie en de hierbij behorende onzekerheden beoordeeld en zijn van mening dat dit gegeven de situatie een adequate toelichting is. Op grond van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen controle-informatie zijn wij van mening dat, rekening houdend met de onzekerheden die er op het moment van afgifte van deze controleverklaring zijn, de stichting de situatie in haar jaarrekening goed toelicht en haar jaarrekening terecht opmaakt op basis van continuïteit in overeenstemming met het verslaggevingsstelsel. Rekening houdend met deze situatie hebben wij - in lijn met de controlestandaarden - een goedkeurend oordeel over de jaarrekening verstrekt in deze controleverklaring.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven, de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 17 april 2024

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

drs. B.G.W. van Heusden RA RV MBV CIA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

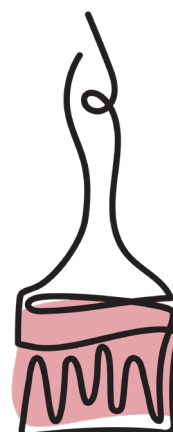
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 ALGEMENE INFORMATIE

Statutaire naam instelling:	K00 - Stichting Koorenhuis
Statutaire doelstelling:	Het voor een breed en pluriform publiek toegankelijk maken en (doen) uitvoeren en ontwikkelen van kunsteducatie en hiermee de deelname aan kunst door de inwoners van Den Haag systematisch te bevorderen.
Aard van de instelling:	Educatieve instelling
Bezoekadres:	Prinsegracht 27 2512 EW Den Haag
Postadres:	Postbus 857 2501 CW Den Haag
Telefoonnummer:	070-7071711
Email:	info@koo.nl
Website:	www.koo.nl
Naam contactpersoon:	Hugo van den Hoek Ostende
Functie contactpersoon:	Interim-directeur
Telefoonnummer contactpersoon:	070-7071734
Email contactpersoon:	hugo@koo.nl
IBAN bankrekeningnummer:	NL94ABNA0868136646
Ten name van:	K00
Fiscaal nummer:	NL805510540B01
Rechtsvorm (stichting, vereniging):	Stichting
Jaar van oprichting:	1996
Inschrijving Kamer van Koophandel te:	Den Haag
KvK nummer:	41160059
Samenstelling directie/dagelijkse leiding	
Naam:	Hugo van den Hoek Ostende
Functie:	Interim-directeur
In functie sinds:	16-05-2022
Termijn benoeming:	Tijdelijk

BIJLAGE 2 PRESTATIEDOELEN 2020

Verplichtingen verbonden aan de subsidie: ABBA/VL/26098

De prestatienorm voor uw instelling hebben wij op basis van uw beleidsplan 2021-2024, uw activiteitenplan en uw begroting voor 2021 d.d. 2 december 2019 en aangepaste plannen d.d. 29 september 2020 als volgt vastgesteld:

- Als instelling met een speciale opdracht voor de binnenschoolse cultuureducatie voert u nauw overleg met Cultuurschakel.
- Op het terrein van de binnenschoolse cultuureducatie verzorgt u samen met partners aanbod dat aansluit bij de vraag vanuit het onderwijs en dat – waar mogelijk- aansluit op de doorlopende leerlijnen die in het kader van het project 'Cultuuronderwijs op zijn Haags' worden ontwikkeld.
- Uw instelling fungeert als samenwerkingspartner voor culturele instellingen uit Den Haag bij de ontwikkeling van een aanbod voor binnenschools cultuuronderwijs.
- K00 zet zich in om een waardevolle partner te zijn voor de aangesloten docenten zowel in financiële zin (creëren van werkgelegenheid/Fair Pay) als inhoudelijke zin.
- Uw instelling streeft ernaar om in 2021 op circa 55 po scholen (waarvan 40 met structureel kunstonderwijs) en op circa 18 vo scholen (waarvan 2 met structureel kunstonderwijs) actief te zijn.
- Binnen het kader van de exploitatiesubsidie wordt K00 in de gelegenheid gesteld om projecten gericht op inclusie door actieve kunstbeoefening te initiëren en uit te voeren. K00 verzorgt hiervoor zelf de aanvullende middelen t.b.v. de uitvoering. Voor 2021 betreft dit de uitvoering van circa 7 projecten.
- U ontvangt subsidie van de gemeente namens de inwoners van Den Haag: u neemt daarom maatregelen om de inclusiviteit van uw organisatie te bevorderen en de diversiteit van de Haagse bevolking (in culturele achtergrond, leeftijd, opleidingsniveau, seksuele geaardheid, gender, gezondheid, inkomen, werkervaring) terug te laten komen in uw beleid op het gebied van personeel (inclusief directie en toezichthouders), publiek, programmering en partners.
- U treft maatregelen ter bevordering van een gezonde en duurzame bedrijfsvoering, waaronder de toepassing van de cultural governance en fair practice codes.
- U spant zich in om relevante samenwerkingen aan te gaan met (culturele) partners in de stad.
- U dient inspanningen te leveren op het gebied van cultuuronderwijs conform de doelstellingen uit de Nota Cultuureducatie 2017. U dient in 2021 verder te werken aan de ontwikkeling en het aanbieden van activiteiten voor het cultuuronderwijs die zijn afgestemd op de wensen van scholen en passen binnen de doorlopende leerlijnen die binnen het project 'Cultuuronderwijs op zijn Haags' worden ontwikkeld door scholen en culturele instellingen. CultuurSchakel kan u hierover adviseren.

BIJLAGE 3 RISICOTABEL

RISICO	H/M/L*	GEVOLG	BEHEERSINGSMATREGEL
STRATEGISCH			
KOO IN BELEIDSMATIG NIEMANDSLAND*	H	KOO zit met zijn activiteiten tussen gemeentelijke beleidsvelden cultuur/ onderwijs/welzijn in. Verkokering maakt het lastig activiteiten gefinancierd te krijgen	Overleg met de gemeente om de beleidsvelden subsidietechnisch meer te integreren.
OPERATIONEEL			
UITVAL MEDEWERKERS*	H	FTE TIJDELIJK (OF LANGERE TIJD) NIET BESCHIKBAAR	WEERSTANDSVERMOGEN VERGROTEN
FLUCTUATIES IN ACTIVITEITENNIVEAU	M	RESULTAAT MOEILIK VOORSPELBAAR	
OVERBELASTING ORGANISATIE*	M	DOOR EXTRA VRAAG VANUIT SCHOOL	DUIDELIJKE KEUZES MAKEN WAT WEL EN NIET TE DOEN.
BESCHIKBAARHEID DOCENTEN*	H	WANNEER KOO STERK GROEIT ONVOLDOENDE GESCHIKTE DOCENTEN BESCHIKBAAR	CONSTANT WERVEN EN DE ONTWIKKELINGEN OP HET GEBIED VAN FAIR PRACTICE BLIJVEN VOLGEN.
FINANCIEEL			
CONTINUÏTEIT	H	Beëindiging van de activiteiten en ontbinding van de stichting.	KOO heeft een stevig onderbouwde aanvraag ingediend voor de subsidieperiode 2025-2028
		Door een in 2022 gevormde voorziening langdurig zieken heeft KOO in 2023 een te laag eigen vermogen	KOO heeft in 2023 meerdere maatregelen genomen om de uitgaven te beperken, zoals het voor een groot deel niet vervangen van een vertrekkende coördinator. KOO heeft eind 2023 een aanvraag in de subsidieregeling Noodsteun culturele instellingen gedaan.
WEERSTANDSVERMOGEN	H	Algemene reserve onvoldoende voor onverwachte schokken	Risicomanagement en op tijd signaleren/ opbouwen eigen vermogen
COMPLIANCE			
WETGEVING (WET DBA) EN SCHIJNWERKGEVERSCAP: KOO IS VOOR EEN ZEER BELANGRIJK DEEL VAN DE ACTIVITEITEN AFHANKELIJK VAN DE GELEVERDE DIENSTEN DOOR ZZP'ERS.	M	Grote impact op de huidige wijze van dienstverlening	Ontwikkelingen op het gebied van deze wetgeving blijven volgen en zo goed mogelijk aan de gestelde voorwaarden blijven voldoen.

Met een * gemarkeerde risico's worden besproken in de risicoparagraaf.

